

Міністерство охорони здоров'я України

Міністерство освіти і науки України

Кам'янець-Подільське медичне училище

ПОГОДЖЕНО

На засіданні педагогічної ради
Протокол № 1 від 05. 09. 2016 року
На засіданні студентського
парламенту
Протокол №1 від 23.08.2016

ЗАТВЕРДЖУЮ

ДИРЕКТОР МЕДИЧНОГО УЧИЛИЩА

В.С. Клим

Положення

про розробку основних документів з
організації освітнього процесу в
Кам'янець-Подільському медичному
училищі

м. Кам'янець-Подільський

2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про розробку основних документів з організації освітнього процесу в Кам'янець-Подільському медичному училищі

1. Загальні положення

1.1. До основних документів, які регламентують організацію навчального процесу в училищі і є складовими стандартів вищого навчального закладу, відносяться:

- навчальний план;
- робочий навчальний план;
- індивідуальний робочий план викладача;
- робоча програма навчальної дисципліни.

Навчальний план – це нормативний документ вищого навчального закладу, який складається для *різних* форм навчання на під-ставі освітньо-професійної програми та структурнологічної схеми підготовки і затверджується міністерством охорони здоров'я.

Щорічно на основі робочого навчального плану кожен викладач за певними вимогами і формою на кожний семестр складає *індивідуальний навчальний план*, в якому наведені як нормативні, так і вибіркові навчальні дисципліни.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчальної роботи із залученням випускової та інших циклових комісій розробляється *робочий навчальний план*, який затверджується директором училища, розглядається педагогічною радою училища, вводиться у дію наказом по училищу.

1.2. Навчальний план визначає перелік та обсяги (в годинах та кредитах ЄКТС) нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми проведення підсумкового контролю тощо (рекомендована форма наведена в додатку А).

1.3 Згідно із листом МОНУ від 31.07.2008 р., №1/9-484 "Щодо нормативно-методичного забезпечення розроблення галузевих стандартів вищої освіти" загальний обсяг навчального часу для підготовки за ОКР молодший спеціаліст на спеціальність Акушерська справа становить 5400 академічних годин, 100 національних кредитів (1 національний кредит – 54 академічних год.) чи 150 кредитів ЄКТС (1 кредит ЄКТС – 36 академічних год.). При цьому загальний навчальний час підготовки *не враховує* канікулярний час, святкові дні та час, витрачений на здачу державних іспитів. Навчальне навантаження (аудиторна та самостійна робота) для студентів усіх курсів навчання становить не більше 8 академічних годин в день (36 – на тиждень).

1.4. У навчальному плані вказується загальний обсяг кожної дисципліни як в академічних годинах, так і у кредитах ЄКТС відповідно до чинної ОПП і прийнятої організації навчального процесу. Загальний обсяг годин з навчальної дисципліни включає час на проведення лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, контрольних заходів та самостійної роботи.

1.5. Нормативні навчальні дисципліни та їх обсяг встановлюються державним стандартом вищої освіти. Дотримання їх назв та обсягів є обов'язковим для навчального закладу. Збільшення обсягів нормативних навчальних дисциплін може відбуватися лише за рахунок годин, відведених на цикл дисциплін самостійного вибору ВНЗ.

1.5.1. Нормативні навчальні дисципліни групуються за циклами підготовки (табл. 1–3), практики входять до циклу професійної та практичної підготовки. Рекомендований розподіл навчального часу за циклами підготовки у табл. 1–3 представлено у відповідності до листів МОНУ від 31.07.2008 р., № 1/9–484 “Щодо нормативно-методичного забезпечення галузевих стандартів вищої освіти” та 19.02.2009 р., № 4.4–20/545.

1.5.2. Вибіркові навчальні дисципліни професійного спрямування встановлюються відповідною випусковою комісією і складаються з циклів самостійного вибору ВНЗ та вільного вибору студента. Вони вводяться для індивідуалізації навчання і задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб особи, ефективного використання можливостей і традицій навчального закладу, регіональних потреб, тощо. Навчальний час, що передбачений для засвоєння змісту навчання самостійного вибору навчального закладу, не повинен перевищувати 70 % навчального часу засвоєння вибіркової частини змісту навчання.

1.5.3. Для забезпечення дійсно вільного вибору студентів відповідними цикловими комісіями училища має бути запропонований перелік дисциплін та практик, загальний навчальний час засвоєння яких перевищує навчальний час, що передбачений ОПП для цієї частини підготовки.

2.1 До структури навчального плану входять (додаток А):

- графік навчального процесу зі зведеним бюджетом часу;
- план навчального процесу;
- план практичної підготовки;
- план проведення державної атестації.

2.2. Графік навчального процесу оформляють у вигляді таблиці, в якій навчальний рік представляють 52 тижнями і відмічають відповідними позначками терміни основних видів роботи по курсах: теоретичне навчання, екзаменаційна сесія (чи підсумкова атестація), канікули, практика, державна атестація тощо (див. додаток А, с.1).

Традиційно зведений бюджет часу оформляють у вигляді окремої таблиці, в якій основні види роботи, що зазначені у графіку навчального процесу, кількісно узагальнюють по кожному курсу навчання за кожний

навчальний рік та в цілому за весь період навчання з відповідного напрямку підготовки (спеціальності).

2.3. Для компактності подачі інформації на титульній сторінці навчального плану з правої сторони графіка навчального процесу пропонується будувати таблицю зведеного бюджету часу. Форма і зміст таблиці зведеного бюджету часу залежить від ОКР підготовки фахівців.

Таблиця Зведений бюджет часу (у тижнях) при підготовці фахівців за ОКР молодший спеціаліст (4 роки)

Курс	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Практика		Державна атестація	Канікули	Всього тижнів в році
			Переддипломна	Виробнича			
I	40	1				11	52
II	36	2		2	1	11	52
III	29	2		9		11	52
IV	29	2	8		1	11	52
Разом	134	7	8	11	2	44	208

Таблиця Зведений бюджет часу (у тижнях) при підготовці фахівців за ОКР молодший спеціаліст (3 роки)

Курс	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Практика		Державна атестація	Канікули	Всього тижнів в році
			Переддипломна	Виробнича			
I	41					11	52
II	34	3		4		11	52
III	30	3	7.5	-	1	2	43.5
Разом	134	6	7.5	4	1	24	147.5

Таблиця Зведений бюджет часу (у тижнях) при підготовці фахівців за ОКР молодший спеціаліст (2.5 років)

Курс	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Практика		Державна атестація	Канікули	Всього тижнів в році
			Переддипломна	Виробнича			
I	34	3		3		11	52
II	35	1		4		11	52
III	9	1	10	-	1		20
Разом	78	5	10	7	1	22	124

2.4. План навчального процесу має конкретизувати з кожної дисципліни таку інформацію :

назву дисципліни, загальну кількість годин та кредитів ЄКТС, що виділяються на неї, та на певні види навчальних занять (всього; в т. ч. аудиторні, з них лекції, лабораторні, практичні (семінарські) заняття; індивідуальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота студентів тощо);

кількість контрольних точок в розрізі семестрів (іспити, заліки, тощо).

2.5. При складанні навчальних планів рекомендується зменшувати кількість навчальних дисциплін та практик циклу професійної та практичної підготовки шляхом поєднання їх змісту, який має спільну предметну спрямованість і збільшення загального обсягу. Рекомендується зосередити вивчення нормативних дисциплін, спільних для напрямку підготовки, на перших двох курсах навчання.

2.6. Для рівномірного розподілу по семестрах навчального навантаження викладачів циклових комісій, що обслуговують усі спеціальності (наприклад, історії, права, філософії та ін.), бажано в навчальних планах різних спеціальностей планувати вивчення відповідних дисциплін в різних семестрах, дотримуючись логічної послідовності. Таке планування дає можливість вивчати дисципліну на одному факультеті в осінньому семестрі, на іншому – у весняному, що ліквідує нерівномірність навантаження викладачів у семестрах вищезгаданих комісій.

Вибіркові дисципліни гуманітарного і соціально-економічного циклу в межах училища слід планувати в одному семестрі, щоб була можливість

формуваги укрупнені лекційні потоки з їх вивчення.

Нормативні навчальні дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки молодших спеціалістів на спеціальності
Лікувальна справа

№ з/п	Назва навчальної дисципліни	Теоретичне навчання, академічні години/ кредити ЄКТС
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки		
1	Основи філософських знань	18/1.5
2	Культурологія	18/1.5
3	Українська мова* (за проф. спрямуванням)	2/1.5
4	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	/6,0
5	Історія України	18/1.5
6	Основи права	18/1.5
7	Соціологія	18/1.5
8	Основи економічної теорії	18/1.5
9	Фізичне виховання	/7.5
Разом		110/24

2.7. При розробленні навчального плану рекомендується планувати вивчення дисципліни впродовж одного курсу, що дає можливість перезарахувати її у повному обсязі з присвоєнням кредитів ЄКТС при переведенні студентів в інші ВІЗ, в тому числі в рамках академічної мобільності. В окремих випадках, коли дисципліна має загальний обсяг більше 10 кредитів і вивчення її потрібно перенести на наступний курс, доцільно таку дисципліну представити у вигляді окремих частин, наприклад: "Вища математика-І" та "Вища математика-ІІ".

2.8. Планування практик представляється у вигляді таблиці, в якій наводяться назва практики (навчальна, виробнича, технологічна, переддипломна тощо), порядковий номер семестру, в якому вона проводиться та тривалість її проведення у тижнях, а також кількість кредитів ЄКТС, призначених кожному виду практики.

2.9. Відомості про державну атестацію на освітньо-кваліфікаційному рівні чи з блоку дисциплін відображаються у таблиці, де вказується: вид атестації (тестовий державний іспит, тощо); перелік дисциплін, що включені до програми тестового державного іспиту згідно з ОПП; порядковий номер семестру, на який запланована державна атестація; її тривалість, кількість призначених кредитів ЄКТС (згідно із ОПП).

2.10. При складанні графіка і плану навчального процесу необхідно враховувати, що кількість екзаменів у семестрі не повинна перевищувати

п'яти, а заліків – шести.

Сумарна тривалість канікул протягом навчального курсу, крім останнього, повинна становити не менше 8 тижнів.

2.11. У графах плану навчального процесу вказується кількість тижнів теоретичного навчання згідно з графіком навчального процесу за традиційною двосеместровою схемою. Кількість тижнів у семестрі залежить від графіка навчального процесу і для різних напрямів підготовки (спеціальностей) може бути різною. У цих же графах вказується кількість аудиторних годин на тиждень, виділених для конкретної дисципліни.

Тижневе аудиторне навантаження при підготовці фахівців ОКР молодшого спеціаліста згідно з чинними рекомендаціями МОНУ становить не більше 36 (включаючи “Фізичне виховання”) годин.

2.12. При складанні переліку нормативних навчальних дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки рекомендується керуватись наказом МОН України від 09.07.2009 р., № 642 “Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін за вільним вибором студента”.

Різницю між загальним обсягом і нормативною частиною цього циклу дисциплін становить вибіркова частина змісту освіти. Запропонований студентам перелік вибіркових дисциплін повинен мати не менше 20 найменувань, з мінімальним обсягом 2 кредити ЄКТС.

2.13. Дисципліна “Фізичне виховання” включається у навчальний план як позакредитна. При цьому виділені на неї кредити не входять у загальну суму 240. На навчальні аудиторні заняття відводиться 4 години на тиждень для студентів першого-другого курсів, при цьому загальне тижневе аудиторне навантаження не може перевищувати 36 академічних годин. Для студентів старших курсів, за винятком останнього випускного семестру, фізичне виховання проводиться у формі секційних занять. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (не менше одного за кожний навчальний рік) і записується в ІЖС.

2.14. Згідно з наказом МОНУ від 09.07.2009 р., № 642 вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності” (безпека життєдіяльності, основи охорони праці) слід планувати у циклі нормативних дисциплін професійної та практичної підготовки в обсязі 2 кредитів ЄКТС.

2.15. Планування практик. При будь-якій схемі підготовки фахівців у навчальних планах необхідно передбачати як теоретичне навчання, так і різні види практичної підготовки. Слід дотримуватись такої тривалості практик: на ОКР молодший спеціаліст – 2-9 тижнів. Тривалість і вид практики визначає випускова комісія. У таблиці наведений перелік основних видів практик та їх тривалість у тижнях.

Таблиця – Рекомендований перелік видів практик і їх тривалість (тижні)

Вид практики	Семестр	Тривалість тиж/год
Навчальна		
	3-8	/2545

Виробнича		
– в терапевтичному відділенні	4,6	4/216
в хірургічному відділенні	4,6	4/216
в педіатричному відділенні	6	1/54
в акушерсько-гінекологічному відділенні	6	1/54
в поліклініці	6	1/54
Переддипломна		
переддипломна	8	8/432

Примітка: назва і тривалість практики в семестрах орієнтовна і може змінюватись відповідно до вимог ОПП підготовки фахівців конкретного напрямку (спеціальності) та навчального плану.

2.16. Державна атестація осіб, які навчаються в училищі, здійснюється з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам ОКХ. На державну атестацію вноситься система умінь, що визначена в ОКХ, та система відповідних змістових модулів, що складають нормативну частину ОПП підготовки фахівця.

Конкретні форми державної атестації визначає випускова комісія. Організація державної атестації і робота державних екзаменаційних комісій регламентується "Положенням училища про державну атестацію студентів".

Державна підсумкова атестація

1. Українська мова
2. Математика
3. Біологія

Державна атестація

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності проводиться в два етапи:

- 1 етап теоретичний – у формі ліцензійного іспиту крок М
- 2 етап практичний – у формі комплексного кваліфікаційного екзамену

2.17. Перегляд навчальних планів і їх оновлення здійснюється при введенні нових галузевих стандартів або при акредитації (ліцензуванні) напрямку підготовки (спеціальності). В останньому випадку навчальні плани

погоджуються у відповідних структурах.

2.18. Після підписання і узгодження навчального плану на рівні училища для отримання ліцензії на підготовку фахівців з вищою освітою з певного напрямку (спеціальності) він подається на експертизу до інституту інноваційних технологій і змісту вищої освіти. Навчальний план подається у двох видах: на паперовому та електронному носіях.

Гриф "Погоджено" з департаментом вищої освіти МОНУ, інститутом інноваційних технологій і змісту вищої освіти та науково-методичною комісією з відповідного напрямку підготовки при МОНУ потрібно вказувати на навчальних планах, які подаються в матеріалах на акредитацію та ліцензування. Названі грифи розташовуються на останній сторінці навчального плану.

Робочий навчальний план

Робочий навчальний план має ту ж структуру і складові, що і навчальний план, а саме: графік навчального процесу; зведені дані бюджету часу; посеместровий план навчального процесу; графік та терміни проведення практик; види та терміни проведення державної атестації і по суті являє собою для кожного курсу цієї чи іншої спеціальності витяг з навчальних планів, з відповідного напрямку підготовки (спеціальності).

При складанні робочого навчального плану у плані навчального процесу не виконують поділ дисциплін за циклами, але обов'язково зазначають у відповідних графах шифр дисципліни та шифр комісії, яка забезпечує її викладання. Зміни (назва дисципліни, розподіл годин тощо) та доповнення (введення нових дисциплін за наказами МОНУ) до робочого навчального плану вносяться тільки на основі наказів директора. Копії наказів (витяги) додаються до усіх примірників робочого навчального плану.

При розробленні робочих навчальних планів заступник директора сумісно із завідувачами відділень та випусковою комісією:

- встановлюють графік навчального процесу в залежності від кількості тижнів теоретичних занять, часу і тривалості проведення підсумкових контролів і практик, державної атестації тощо;

- встановлюють обсяг аудиторних занять і їх співвідношення з обсягом самостійної роботи для різних дисциплін;

- передбачають інтенсивне вивчення дисциплін, що мають не-велике аудиторне навантаження (1-2 ауд. год. на тиждень) протягом половини семестру з проведенням підсумкового семестрового контролю. Це дозволяє скоротити кількість контрольних точок в кінці семестру і покращити якість підготовки фахівців;

- визначають час і тривалість проведення підсумкових контролів, навчальних, виробничих та інших видів практик, при необхідності змінюють порядок вивчення дисциплін, не порушуючи при цьому структурно-логічної схеми, встановлюють для вибіркових дисциплін форми контролю, дотримуючись відповідних норм тощо.

Виробнича		
– в терапевтичному відділенні	4,6	4/216
в хірургічному відділенні	4,6	4/216
в педіатричному відділенні	6	1/54
в акушерсько-гінскологічному відділенні	6	1/54
в поліклініці	6	1/54
Переддипломна		
– переддипломна	8	8/432

Примітка: назва і тривалість практики в семестрах орієнтовна і може змінюватись відповідно до вимог ОПП підготовки фахівців конкретного напрямку (спеціальності) та навчального плану.

2.16. Державна атестація осіб, які навчаються в училищі, здійснюється з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам ОКХ. На державну атестацію вноситься система умінь, що визначена в ОКХ, та система відповідних змістових модулів, що складають нормативну частину ОПП підготовки фахівця.

Конкретні форми державної атестації визначає випускова комісія. Організація державної атестації і робота державних екзаменаційних комісій регламентується "Положенням училища про державну атестацію студентів".

Державна підсумкова атестація

1. Українська мова
2. Математика
3. Біологія

Державна атестація

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності проводиться в два етапи:

- 1 етап теоретичний – у формі ліцензійного іспиту крок М
- 2 етап практичний – у формі комплексного кваліфікаційного екзамену

2.17. Перегляд навчальних планів і їх оновлення здійснюється при введенні нових галузевих стандартів або при акредитації (ліцензуванні) напрямку підготовки (спеціальності). В останньому випадку навчальні плани

Робочий навчальний план підписується заступником директора з навчальної роботи і скріплюється гербовою печаткою.

Робоча навчальна програма дисципліни

Робоча навчальна програма дисципліни – є нормативним документом ВНЗ освіти і розробляється комісією для кожної навчальної дисципліни на основі освітньо-професійної програми галузевого стандарту підготовки фахівців:

Робочі навчальні програми вибіркових дисциплін складаються на основі варіативних частин ОПП підготовки відповідних напрямів (спеціальностей). Процедура складання і зміст робочої програми навчальної дисципліни регламентується “Положенням училища про робочу програму”. Робочу навчальну програму складає викладач конкретної дисципліни до початку навчального семестру, погоджує з головою циклової методичної комісії та підписує заступник директора з навчальної роботи.

План-графік самостійної роботи студентів

План-графік розробляється цикловою комісією з метою керування та організованого проведення самостійної роботи студентів, рівномірного навантаження студента протягом семестру (навчального тижня), раціонального використання аудиторного фонду. Основою для розробки плану-графіка є робочий навчальний план напряму підготовки (спеціальності) та робочий план дисципліни, який розробляється комісією, і є складовою частиною робочої навчальної програми.

План-графік розробляється на кожен семестр і в нього включаються всі види СРС з дисциплін, які вивчаються у відповідному семестрі.

При розробці плану-графіка СРС методист училища координує проведення поточних контрольних заходів з метою раціонального їх розосередження протягом семестру і тижня та рівномірного навантаження студента, слідкує за тим, щоб на один і той же тиждень не планувалось більше двох поточних контрольних заходів (контрольні роботи, колоквиуми, тестування тощо).